

A központi költségvetés finanszírozása és adósságának alakulása

2024. szeptember

1. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága 2024. szeptember végéig 4 819,6 milliárd forinttal **növekedett** a következő négy tényező eredményeképpen:

- **Az első tényező**, amely **növelte** az adósságot a nettó forintkibocsátás 2 614,6 milliárd forint összegben, ami a költségvetés hiányát finanszírozza és részben a KESZ állományát növeli.
- **A második – szintén növelő hatású – tényező** a nettó devizakibocsátás, amely 1 802,2 milliárd forint összegben hozzájárul a hiány finanszírozásához és a devizabetétállomány növekedéséhez.
- **A harmadik – további növelő hatású – tényező** a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett gyengülése, amely az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értékét 603,9 milliárd forinttal növelte.
- **A negyedik – fentiekkel ellentétes, csökkentő hatású – tényező** a deviza-keresztárfolyamok változása és egyéb tényezők miatt bekövetkezett mark-to-market betétállományok csökkenése 201,1 milliárd forint összegben.

Az előzetes adatok szerint szeptember végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbiak szerint alakult:

A központi költségvetés adósságának alakulása 2024-ben, milliárd forint

	2023. december 31.		kibocsátás (növekedés)	törlesztés (csökkenés)	egyéb változás	nettó változás	2024. szeptember		változás
	előzetes állomány	Megoszlás	I-IX. hónap				előzetes állomány	Megoszlás	százalékpont
1. Forint	36 888,034	72,5%	9 503,504	6 888,870	0,000	2 614,634	39 502,667	70,9%	-1,58%
1.1. Hitel	868,220	1,7%	66,302	47,661	0,000	18,641	886,861	1,6%	-0,11%
1.1.1. Külföldi	868,220	1,7%	66,302	47,661	0,000	18,641	886,861	1,6%	-0,11%
1.1.2. Belföldi	0,000	0,0%	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,0%	0,00%
1.2. Állampapír	36 019,813	70,8%	9 437,202	6 841,209	0,000	2 595,993	38 615,806	69,3%	-1,47%
1.2.1. Kötvény	24 058,876	47,3%	2 962,479	2 154,520	0,000	807,959	24 866,835	44,7%	-2,64%
1.2.2. Diszkont kincstárjegy	1 883,770	3,7%	3 931,044	3 283,727	0,000	647,317	2 531,086	4,5%	0,84%
1.2.3. Lakossági állampapír	10 077,167	19,8%	2 543,679	1 402,962	0,000	1 140,717	11 217,885	20,1%	0,33%
2. Deviza	13 678,314	26,9%	2 360,684	558,509	603,887	2 406,062	16 084,376	28,9%	1,99%
2.1. Hitel	2 670,009	5,2%	562,531	54,758	111,621	619,393	3 289,402	5,9%	0,66%
2.1.1. Külföldi	2 670,009	5,2%	562,531	54,758	111,621	619,393	3 289,402	5,9%	0,66%
2.1.2. Belföldi	0,000	0,0%	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,0%	0,00%
2.2. Állampapír	11 008,305	21,6%	1 798,153	503,751	492,266	1 786,669	12 794,973	23,0%	1,34%
2.2.1. Külföldi	10 535,449	20,7%	1 720,874	481,685	473,028	1 712,217	12 247,666	22,0%	1,28%
2.2.1.1. Devizakötvény	10 357,080	20,4%	1 540,464	296,895	464,899	1 708,468	12 065,548	21,7%	1,31%
2.2.1.2. ECP program	178,369	0,4%	180,410	184,790	8,129	3,749	182,118	0,3%	-0,02%
2.2.2. Belföldi	472,856	0,9%	77,279	22,066	19,238	74,452	547,308	1,0%	0,05%
Összesen	50 566,347	99,4%	11 864,188	7 447,380	603,887	5 020,696	55 587,043	99,8%	0,41%
Egyéb kötelezettség	298,836	0,6%	2 881,754	3 089,043	6,193	-201,096	97,740	0,2%	-0,41%
MINDÖSSZESEN	50 865,184	100,0%	14 745,942	10 536,423	610,080	4 819,599	55 684,783	100,0%	0,00%

A központi költségvetés devizaadóssága 2024-ben 2 406,1 milliárd forinttal 16 084,4 milliárd forintra növekedett az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság részaránya a 2023. év végi 26,9%-os szintről 28,9%-os szintre emelkedett a teljes adósságon belül.

A növekedés hátterében döntően a januárban végrehajtott devizakötvény-kibocsátások állnak. 2024 január 3-án került sor az idei év első nemzetközi kötvénykibocsátására 863,6 milliárd forint (2,5 milliárd USD) összegben 12 éves futamidővel, majd január 18-án Magyarország harmadik EUR Zöld Kötvényének kibocsátására 5,5 éves futamidővel 577,6 milliárd forint (1,5 milliárd EUR) összegben. 2024. szeptember 5-én japán jenben denominált Szamuráj kötvények kibocsátására került sor összesen 99,3 milliárd forint (39,6 milliárd JPY) összegben. Két sorozat piacra vitele történt meg, egy 3 éves futamidejű hagyományos sorozat 96,0 milliárd forint (38,3 milliárd JPY) összegben és egy 10 éves futamidejű zöld sorozat 3,3 milliárd forint (1,3 milliárd JPY) összegben.

Áprilisban 393,8 milliárd forint (1,0 milliárd EUR) összegű projektfinanszírozó devizahitel lehívása növelte a devizaadósságot. Az ECP (Euro Commercial Paper) program keretében 2024-ben kibocsátott devizaértékpapírok összege 180,4 milliárd forint (500 millió USD) volt. A további devizahitel lehívások és az árfolyamgyengülés szintén emelte a devizaadósság részarányát.

A költségvetés forintadóssága szeptember végéig 2 614,6 milliárd forinttal növekedett és 39 502,7 milliárd forintot ért el, a forint adósság a teljes államadósság 70,9%-át teszi ki. 2023 decemberében ez az arány 72,5% volt.

2024. szeptember végén a forint lakossági állampapírok állománya 11 217,9 milliárd forintot tett ki, ami 1 140,7 milliárd forint növekedést jelent 2023. december vége óta. A Prémium Magyar Állampapír állománya 2024. szeptember végére 79,1 milliárd forinttal növekedett, amely így 7 071,8 milliárd forintot tett ki. A januárban bevezetett, 3 éves futamidejű Fix Magyar Állampapír állománya elérte a 771,1 milliárd forintot hó végén. Szintén emelkedett a 3 és 5 éves Bónusz Magyar Állampapír állománya is, 268,4 milliárd forint növekedést követően a hó végén 1 141,6 milliárd forintot tett ki. Júniustól megújult kondíciók mellett 5 éves futamidejű Magyar Állampapír Plusz került értékesítésre,

amelynek állománya, a nyomdai kibocsátású és a korábban értékesített papírokkal együtt, hó végén 765,9 milliárd forintot tett ki. Ezzel párhuzamosan júniustól kivezetésre kerül az Egyéves Magyar Állampapír, amelynek állománya 606,2 milliárd forint volt szeptember végén, 32,2 milliárd forinttal magasabb a 2023. év végi állománynál. A lakossági állampapírok közül a hosszú futamidejű Fix Magyar Állampapír értékesítése volt a legmagasabb szeptemberben.

Az ÁKK Zrt. szeptember hó folyamán összesen 8,3 milliárd forint összegben vásárolt vissza lakossági állampapírokat a forgalmazó bankoktól.

A *külföldi befektetők állampapír állománya* szeptemberben 551,0 milliárd forinttal 5 852,4 milliárd forintra csökkent az előző hónaphoz képest. A külföldi állomány 99,8%-a, 5 838,8 milliárd forint államkötvény, 0,2%-a, 13,6 milliárd forint diszkontkincstárjegy. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje szeptember végén 6,3 év volt.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swap műveleteket köt, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt-nél elhelyezésre kerülő fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. A korábbi dollárkötvény kibocsátások óta eltelt időszakban az egyéb devizák (főként az USD) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többletadósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. Az év első kilenc hónapja alatt az egyéb kötelezettségek állománya 201,1 milliárd forinttal csökkent. Szeptember végén az állomány 97,7 milliárd forintot tett ki, ami a teljes államadósság 0,2%-át jelenti.

2. Kamatok, hozamok alakulása

A *diszkontkincstárjegyek* szeptemberi aukcióin a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,1-ről 2,2-re emelkedett. A *kötvényszerzők* a fedezettség az előző havi 4,3-ról 6,2-re növekedett.

A *3 hónapos diszkontkincstárjegy* utolsó szeptemberi aukcióján az átlaghozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz képest 31 bázisponttal csökkent, és 5,44%-ot tett ki. A *6 hónapos kincstárjegy* utolsó szeptemberi aukcióján a kialakult átlaghozam 5,45% lett, amely 28 bázisponttal kisebb az augusztus végi értéknél. A *12 hónapos kincstárjegy* utolsó szeptemberi aukcióján a kialakult átlaghozam 5,37% lett, amely 27 bázisponttal alacsonyabb az augusztus végi értéknél.

A *3 éves kötvény* szeptemberi aukcióján az átlaghozam 5,78%-ot ért el, ami 13 bázisponttal kisebb az augusztus végi aukción kialakult átlaghozamtól. Az *5 éves kötvény* 5,72%-os átlaghozama 18 bázisponttal alacsonyabb, mint az augusztus végi aukción kialakult átlaghozam. A *10 éves kötvény* utolsó szeptemberi aukcióján az átlaghozam 6,21%-ot ért el, ami 8 bázisponttal kisebb, mint az augusztus végén kialakult átlaghozam. A *20 éves kötvény* szeptemberi aukcióján az átlaghozam 6,42%-ot ért el, ami 40 bázisponttal alacsonyabb az előző, júliusi aukción kialakult átlaghozamtól.

Budapest, 2024. október 9.

Bebes András
stratégiai vezérigazgató-helyettes